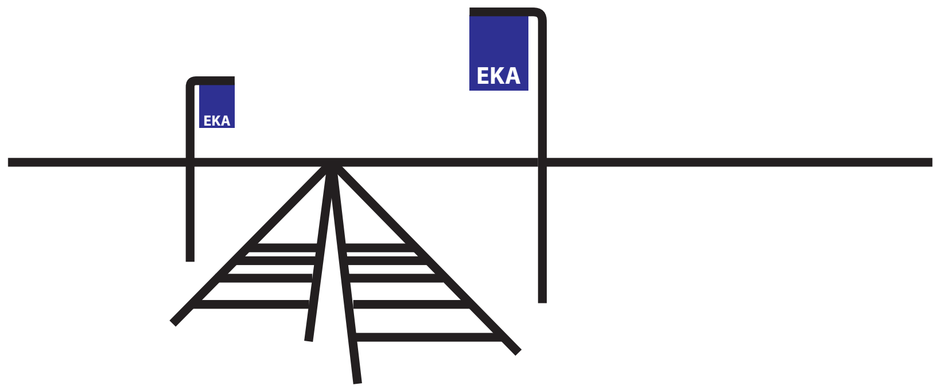
JÄRGMINE PEATUS: KUNSTI-AKADEEMIA.

Kontseptsioon

Lühidalt.

Leiame, et ühe silmapaistva akadeemia juurde võiks kuulda endanimeline ühistranspordipeatus.

Pikemalt.
Ehk siis, kuidas viia puid metsa, nii et sel oleks ka mõte.

Avaliku kunsti funktsioon üldistatult on mingit paika elustada, andes sellele ruumilisi ja eelkõige mentaalseid lisadimensioone. Protsendikunsti puhul lisandub ka funktsioon esindada asjakohast hoonet ja institutsiooni.

See viimane on antud konkursi puhul muidugi äärmiselt intrigeeriv ülesanne: kunsti Kunstiakadeemiale, puid metsa. Tahtmata takerduda tautoloogilisse koomikasse, välistasime juba eos terve rea žanre ning otsisime pigem platvormi või kontseptuaalset žesti – millel oleks seejuures ka püsivam väljund materjalis.

Konkursitingimustes väljapakutud krunt asub kitsa ribana logistilisel eikellegimaal, sõidutee ja trammitee vahel. Tegemist on kõrvalise ja mittekasutatava territooriumiga. Naabrusse rajatav Kunstiakadeemia võiks olukorda oluliselt muuta, kuid siin on mõned takistused: krunti jääb õppehoonest lahutama maantee ja parkimisala ning visuaalselt ka puudeviirg. Sellise koha elavdamine nõuab lisapingutust.
Seega, üsna tüüpiline ruumiprobleem, mille lahendamiseks kasutada avaliku kunsti võttestikku. Ruumikujunduslikult saab sarnastel puhkudel luua vahendid, mis soodustaks ala kasutamist aja veetmise ja sündmuste korraldamise kohana. Antud asukohas aga tasalülitab kõik sellised katsed krunti ääristav trammitee. Suurte, värviliste, lähedalt möödavuhisevate vagunite vastu lihtsalt ei saa. Pole varianti. Selles kohas tramm on dominant, peatumatu juggernaut. Ja mida iganes tollele jumalast hüljatud maaribale ka ei püstitata, on sellega nö vabadusekellad.

Nagu teame, kui mingi probleem on objektiivselt võttes ületamatu, siis järelikult see probleem ise ongi lahendus. Ala, mille peamine probleem on äralõigatus, tuleb järelikult muuta ühenduseks. Kui selle ala defineerijaks on mööduv liiklus, siis tuleb see liiklus lahendusse hõlmata. Kui tramm ei peatu, siis tuleb ta peatada.
Eelneva arutluskäigu tulemusena, pakume kontseptuaalse avaliku kunsti teosena välja Kunstiakadeemia trammipeatuse.

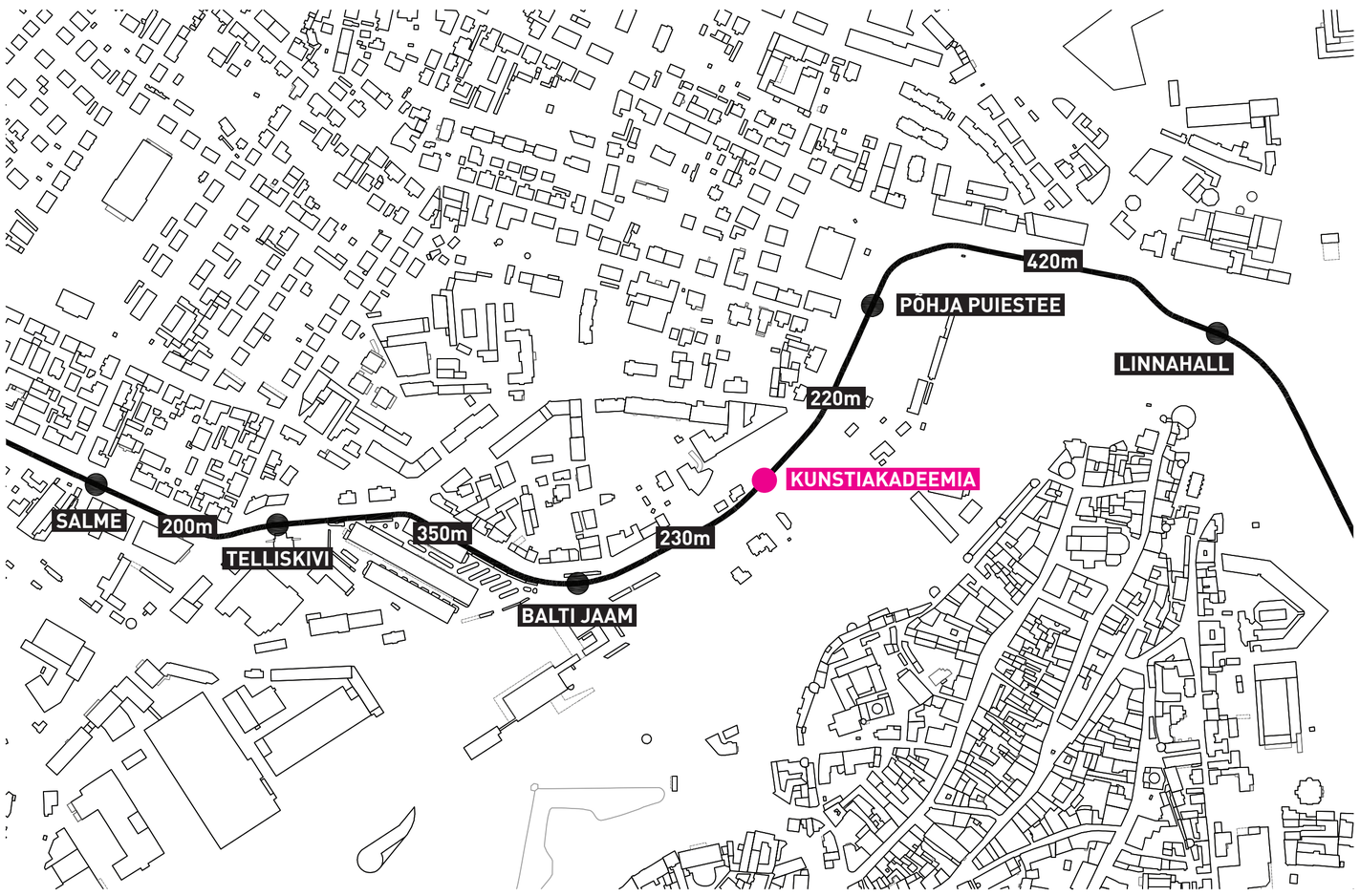
Teos
“Järgmine peatus: Kunstiakadeemia”

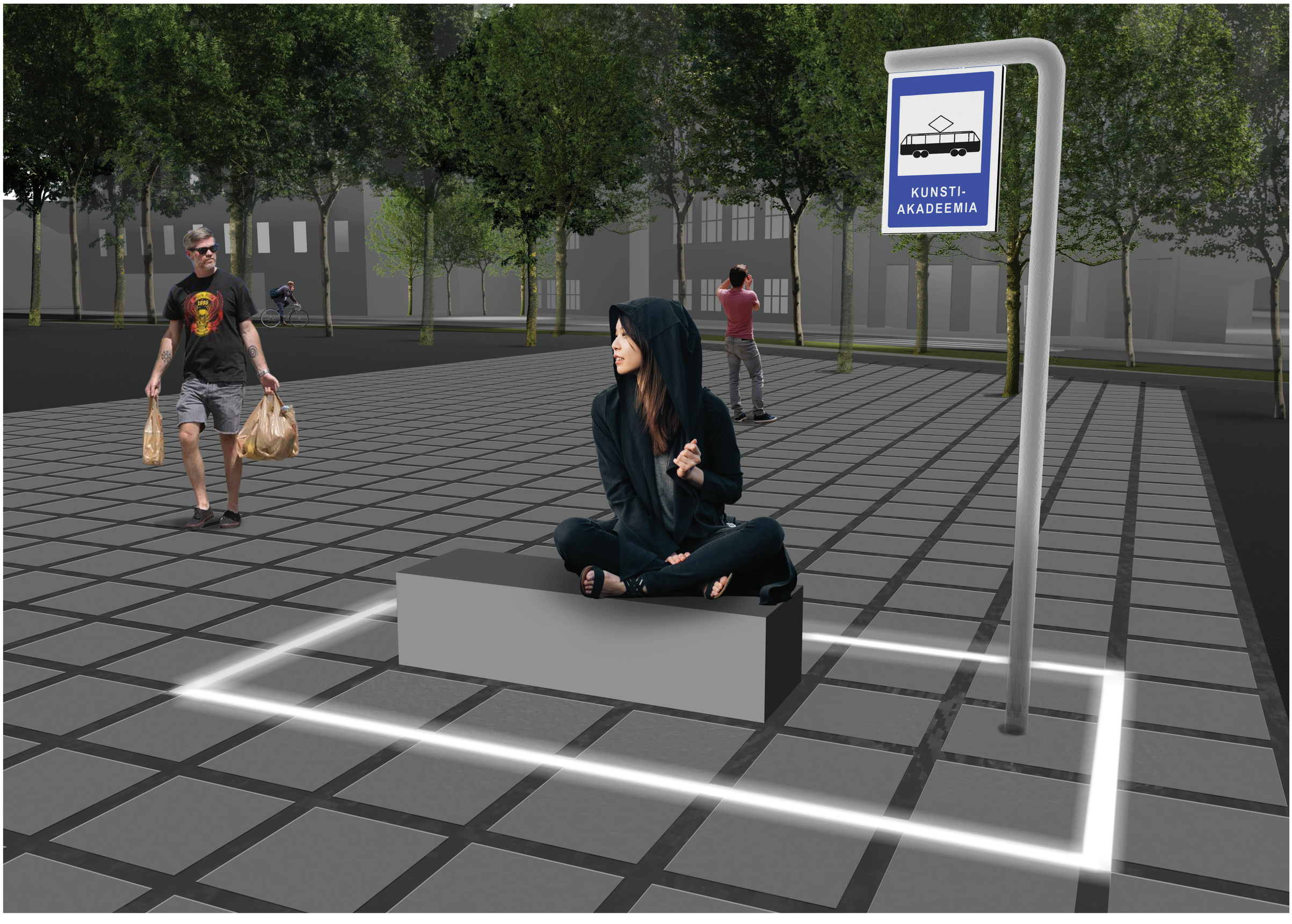
Nagu eelnevalt sätestatud, on avaliku protsendikunsti funktsiooniks esindada hoonet ja institutsiooni ning elavdada asukohta.
Võib julgelt väita, et antud teos suurendab märgatavalt Kunstiakadeemia kohalolu avalikus ruumis – seda viimase kõige laiemas mõttes. Lisaks muule, ilmuks täiendav Kunstiakadeemia tähistus kõigile linna transpordikaartidele ja graafikutele ning iga liinil sõitev tramm teavitaks meeldival mahedal robothäälel oma reisijaid Kunstiakadeemia kohalolust.
Paiga elavnemine antud projekti puhul on ilmselge, piisab kui osundada, et ühistranspordipeatused, kui selleks vähegi kogukondlikke eeldusi on, toimivad ühtlasi sotsialiseerumise ja ajaveetmise kohana. Kõrgkooli puhul saab kindlasti rääkida selliste eelduste olemasolust.

Kuivõrd käesolev teos sümboolselt väljub krundi piirest ning suhestub linnakeskkonnaga laiemalt, ei söandanud me projekti esitada enne, kui oleme konsulteerinud spetsialistidega, kes tuttavad Tallinna ühistranspordi probleemistikuga. Välja toodi kaks võimalikku vastuargumenti.

Esiteks: paarsada meetrit mõlemale poole juba on trammipeatused ning peatuse lisamine nende vahele pikendab sõiduaega kogutrassil 2 minuti jagu, mis niivõrd vähekäidava asupaiga puhul ei näi piisavalt põhjendatud. Kui aga vaadata lähipiirkonna peatuste tihedust, on Balti jaama ja Põhja puiestee peatuste, mille vahele EKA jääb, vaheline distants keskmisest veidi pikem ning selle keskele peatuse lisamine viiks vahemaad samasse suurusjärku Balti jaam – Telliskivi – Salme liiniga (vt. joonis). Mis puudutab asukoha vähekäidavust, siis kindlasti toob uue õppehoone avamine siin kaasa hüppelise tõusu ning ka pikemas perspektiivis on tegu gentrifitseeruva piirkonnaga, mille liiklejaskond ajas üksnes kasvab.
Teine võimalik vastuargument oli, et Kunstiakadeemia peatusega kaasneks linnapoolne lisakulu, sest kogu reisijate infosüsteemi tuleks uuendada. Antud argument aga langeb ära, kui arvestada, et seoses Peatänava ümberehitusega vajab Tallinna transpordiinfosüsteem lähiaastatel nagunii ulatuslikku uuendamist (praeguste plaanidega aastaks 2020).

Kokkuvõttes leiame, et teos “Järgmine peatus: Kunstiakadeemia” pakub nii tulevikku suunatud ruumipoliitilist lahendust kui ka akadeemiaväärilist kunstilist žesti.

JÄRGMINE PEATUS: KUNSTI-AKADEEMIA.

Teostus

Peatus

Mõlemal pool trammiteed on standardne trammipeatuse silt kirjaga “Kunstiakadeemia”, kõrval lihtsa kujuga pink. Peatuste esiletõstmiseks – ja teatava kunstilise kummastuse loomiseks – ümbritseb peatusemööblit süvistatud valgustitest moodustatud ristkülikukujuline raam.

Peatusest lähtuv sillutatud ala asetub nii, et ühendab uue trammipeatuse EKA maja sissepääsuga. EKA sissepääsu ja trammipeatuse telge jälgiv piklik sillutatud ala jätkub EKA poolt vaadatuna väikses mahus ka teisel pool trammiteed Balti jaamast tulevatele trammidele peatumiseks. Lihtsa pikliku väljakuplatsi „lõikab läbi“ trammitee, EKA hoone poolt lõpeb peatuse väljak glassiipuiestee vahelise kõnniteega. Sillutatud betoonplaatide samm jälgib EKA peasissepääsu esiste postide rütmi. Väljaku alale jäävatele glassiipuiestee puudele nähakse ette sobilikud puupeenrad.

Materjalid

Sillutisena kasutatakse 60x60mm valgest betoonist sillutiseplaate, millel on loomuliku drenaaži tagamiseks graniitkillustikust vuugid. Trammiteega lõikuvaid servi ääristavad trammide peatumise jaoks sobilikud kõrged graniidist äärekivid. Puupeenrad ja muud väljaku servad ääristatakse peidetud tsingitud plekist peenrapiirdega. Sillutisekividele nähakse ette avaliku linnaväljakule sobilikud aluskihid.

Peatuse silt ja pink on trammipeatustes kasutatavad standardsed tüüptooted.

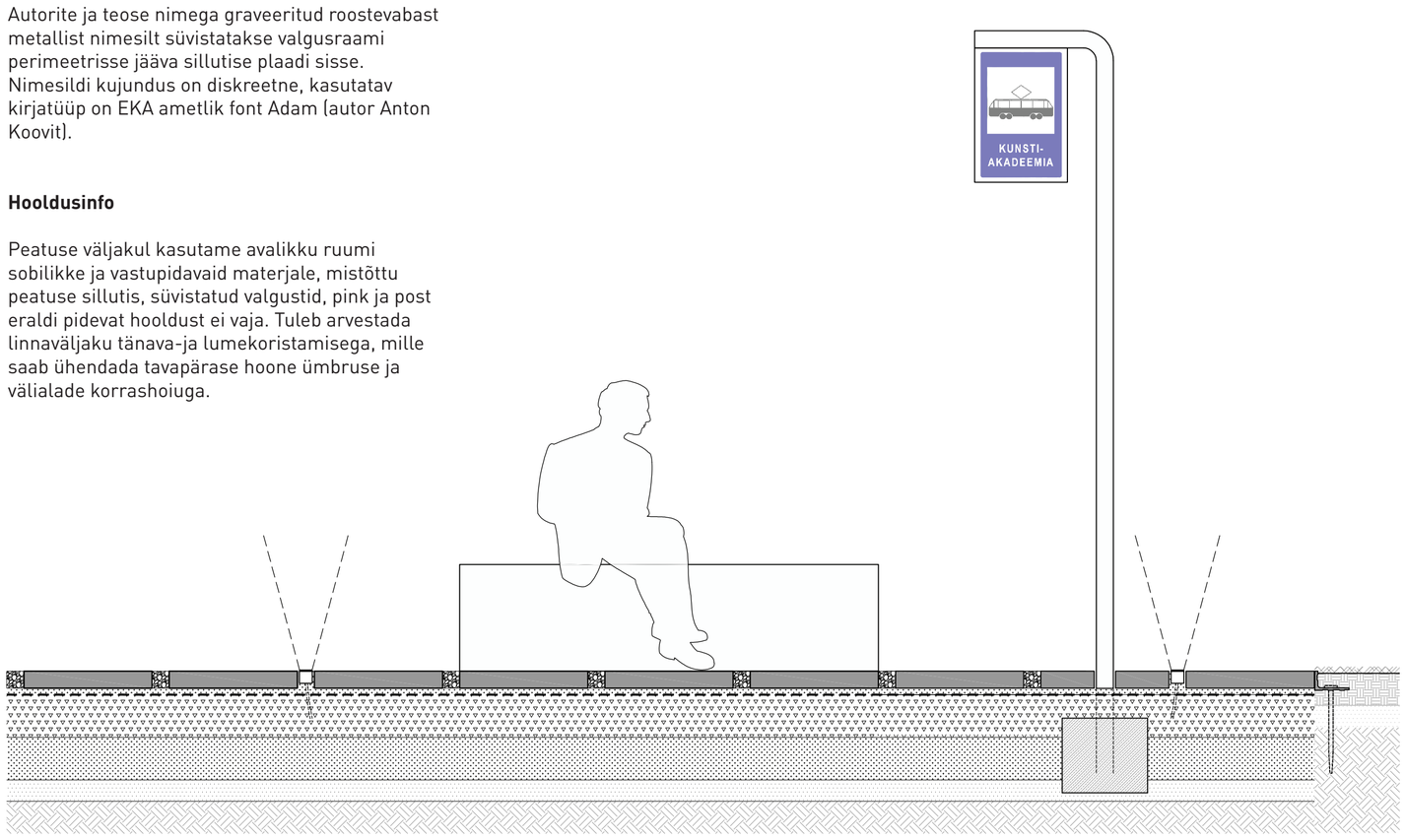
Peatusi raamivad kitsad pikad valgustid on ereda valge valgusega ning kaetud käimiskoormust taluva opaalklaasiga. Valgustid on kõrget kasutuskoormust taluvad, välistingimustesse sobilikud ja pika elueaga.

Nimesilt

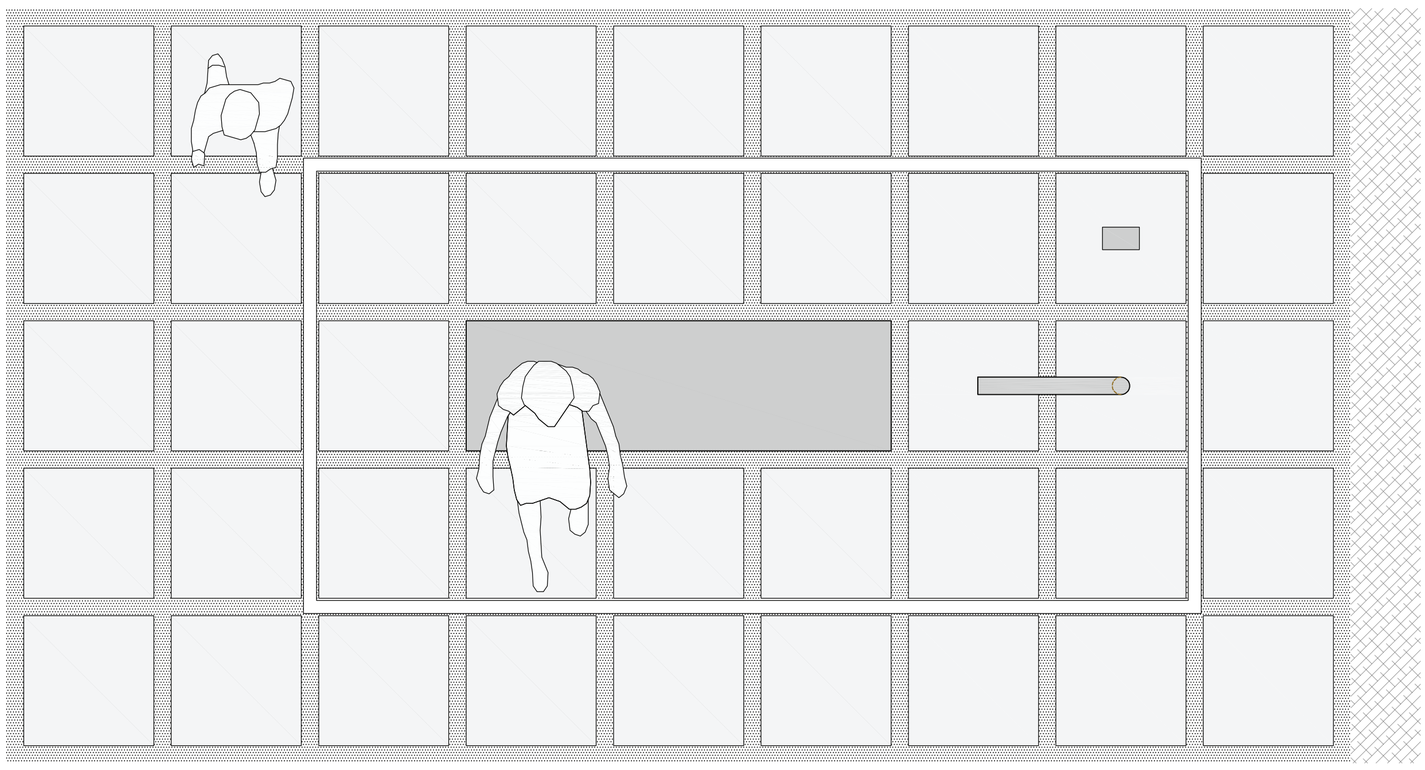
Autorite ja teose nimega graveeritud roostevabast metallist nimesilt süvistatakse valgusraami perimeetrisse jääva sillutise plaadi sisse. Nimesildi kujundus on diskreetne, kasutatav kirjatüüp on EKA ametlik font Adam (autor Anton Koovit).

Hooldusinfo

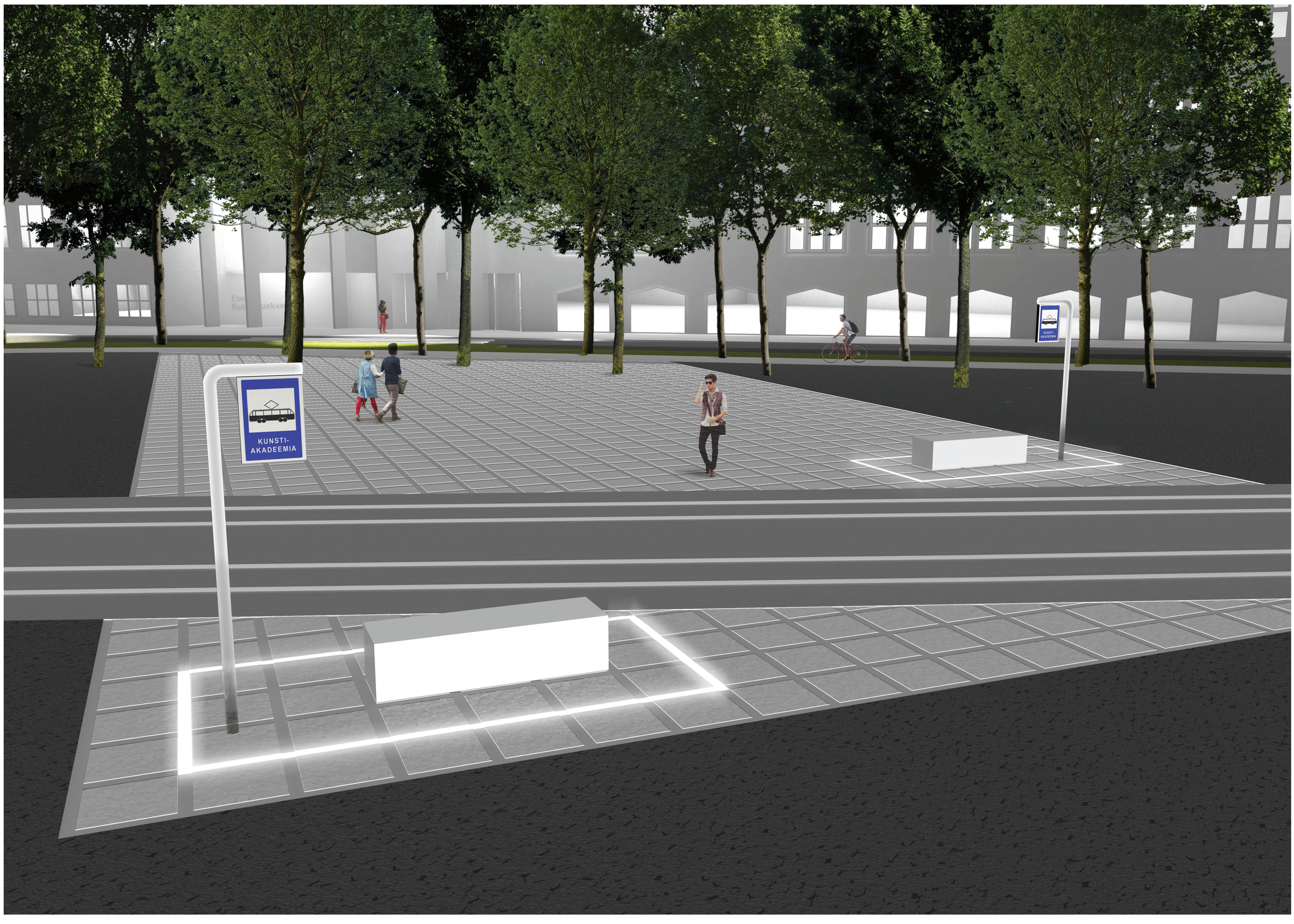
Peatuse väljakul kasutame avalikku ruumi sobilikke ja vastupidavaid materjale, mistõttu peatuse sillutis, süvistatud valgustid, pink ja post eraldi pidevat hooldust ei vaja. Tuleb arvestada linnaväljaku tänava-ja lumekoristamisega, mille saab ühendada tavapärase hoone ümbruse ja välialade korrashoiuga.

DETAIL LÕIGE M 1:20

DETAIL PLAAN M 1:20

JÄRGMINE PEATUS: KUNSTI-AKADEEMIA.

LÕIGE M 1:250

PLAAN M 1:500

